

सबसे 'तेज' ग्लोबल महातेज...!

ग्लोबल महातेज

https://epaper.globalmahatej.com/

▲ वर्ष १ ले ▲ अंक : १५१ ▲ शनिवार, दि. २१ फेब्रुवारी २०२६ ▲ पाने : ४

▲ अमळनेर ▲ किंमत : ३ रुपये Email - globalmahatej@gmail.com

श्री. महेश पाठक शिक्षक

डॉ. प्रा. विजय मोटे अमळनेर

श्री. साखरलाल महाजन सर अमळनेर

श्री. प्रमोद पिंडी अमळनेर

श्री. मिलिंदभाई शाह अमळनेर

श्री. हर्षल पाटील अमळनेर

गर्व से कहो स्वदेशी है हम...! स्वदेशी ही खरीदेंगे हम...!!

स्वातंत्र्यपूर्व संग्रामातील स्वदेशीची हाक आता पुन्हा देवू या. नवरात्रोत्सवात आपण आदिमाया आदिशक्तीचा जागर करतो त्याप्रमाणेच स्वदेशीचाही जागर करूया...! सच्च्या भारतीयांवर जेव्हा-जेव्हा परकीय आक्रमण होते तेव्हा-तेव्हा ते प्रचंड त्वेषाने पेटून उठतात...!! आता तीच वेळ येऊन ठेपली आहे...!! जय भारत...!! जय स्वदेशी...!!

अमळनेर : भूमी सुपोषण चळवळ शुभारंभ कार्यक्रमासंदर्भात जळगावातील जिल्हाधिकारी कार्यालयात गुरुवारी झालेल्या विशेष बैठकीस उपस्थित राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे प्रांत कार्यवाह मा. श्री. बाळासाहेब चौधरी, भूमी सुपोषण चळवळीचे राष्ट्रीय उपाध्यक्ष डॉ. गजानन डांगे, पालकमंत्री ना. श्री. गुलाबरावजी पाटील, जलसंपदामंत्री ना. श्री. गिरीशभाऊ महाजन, वस्त्रोद्योगमंत्री ना. श्री. संजयभाऊ सावकार, आमदार श्री. अमोलजी जावळे, जिल्हाधिकारी मा. श्री. रोहन घुगे, पोलीस अधीक्षक डॉ. महेश्वर रेड्डी, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी मा. मीनल करनवाल, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे अधीक्षक अभियंता प्रशांत सोनवणे, मंगळग्रस सेवा संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. डिगंबर महाले यांच्यासह सार्वजनिक बांधकाम, आरोग्य, कृषी आदी विभागांचे प्रमुख अधिकारी.

‘माझा संकल्प-भूमी सुपोषण चळवळ जनजागर

शुभारंभ कार्यक्रम यशस्वितेसाठी जळगावात विशेष बैठक

राष्ट्रीय उपाध्यक्ष, संघाचे प्रांत कार्यवाहांसह मंत्री, आमदार, सर्व विभागप्रमुख, अधिकाऱ्यांची उपस्थिती

‘भूमी स्वस्थ राहिली तर समाज स्वस्थ राहिल’ या भावनेतून तंत्रज्ञान आणि श्रद्धेचा सुंदर मेळ साधत शेती मातीसोबतच समाजाच्या सर्वांगीण विकासासाठी अक्षय कृषी परिवार व मंगळग्रह सेवा संस्थेच्या माध्यमातून राबविण्यात येणाऱ्या ‘भूमी सुपोषण एवं संरक्षण अभियानाचा’ शुभारंभ गुरुवार, दि. १९ मार्च रोजी अमळनेर येथील श्री मंगळग्रह मंदिर परिसरात केंद्रीय कृषी मंत्री शिवराजसिंह चौहान यांच्या हस्ते होणार आहे.

भूमी सुपोषण या चळवळीची एकूणच नितांत आवश्यकता व लोकाभिमुखता लक्षात घेता गुरुवार, दि. १९ फेब्रुवारी रोजी जळगावातील

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : भूमी सुपोषण या चळवळीचा राष्ट्रीय शुभारंभ अमळनेर येथील श्री मंगळग्रह मंदिर येथे होत आहे. याचे प्रमुख कारण म्हणजे या मंदिरात भूमिपुत्र श्री मंगळग्रह देवतेची विश्वातील एकमेव स्वयंभू मूर्ती आहे. त्याचप्रमाणे दक्षिणात्य शैलीतील विश्वातील एकमेव श्री भूमीमातेची मूर्ती आहे. या चळवळीचा शुभारंभ वर्ष प्रतिपदेला अर्थात गुरुवार, दि. १९ मार्च २०१६ रोजी होत आहे. त्याचे कारण म्हणजे या दिवशी श्री भूमीमातेचा वाढदिवस असतो. तसेच हिंदू नववर्षारंभ अर्थात गुढीपाडवा आहे. केंद्रीय कृषिमंत्री ना. श्री. शिवराजसिंहजी चौहान तसेच देशातील अनेक महनीय व्यक्तींच्या साक्षीने व प्रमुख उपस्थितीत हा कार्यक्रम होत आहे.

जिल्हाधिकारी कार्यालयात सदर कार्यक्रम यशस्वितेसाठी विशेष बैठक बोलाविण्यात आली होती. पालकमंत्री ना. श्री. गुलाबरावजी

पाटील अध्यक्षस्थानी होते. श्री. अमोलजी जावळे यांच्यासह जलसंपदामंत्री ना. श्री. गिरीशभाऊ महाजन, वस्त्रोद्योगमंत्री ना. श्री. संजयभाऊ सावकार, आमदार

श्री. अमोलजी जावळे यांच्यासह पोलीस अधीक्षक डॉ. महेश्वर रेड्डी, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी मीनल करणवाल,

भूमी सुपोषण एवं संरक्षण अभियान

सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे अधीक्षक अभियंता प्रशांत सोनवणे, पोलीस प्रशासन, सार्वजनिक बांधकाम, आरोग्य, अबकारी, कृषी अधिकारी, अमळनेरचे प्रांताधिकारी मयूर भंगाळे, तहसीलदार रमेशकुमार सुराणा यांसह अन्य महत्त्वपूर्ण विभागांचे प्रमुख अधिकारी तसेच राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे प्रांत कार्यवाह मा. श्री. बाळासाहेब चौधरी, भूमी सुपोषण चळवळीचे राष्ट्रीय उपाध्यक्ष डॉ. गजानन डांगे बैठकीस उपस्थित होते. मंगळग्रह सेवा संस्था, अमळनेरचे अध्यक्ष डॉ. डिगंबर महाले यांनी कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी मंगळग्रह सेवा संस्थेच्या तयारी व अवाक्याबाबत माहिती दिली. आशिष चौधरी यांनी पॉवर पॉइंट प्रेझेंटेशनसाठी सहकार्य केले.

चाललेल्या या बैठकीत १९ मार्चच्या कार्यक्रमाचे एकूणच आयोजन-नियोजन यशस्विता याबाबत सखोल चर्चा झाली. राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे प्रांत कार्यवाह मा. श्री. बाळासाहेब चौधरी यांनी प्रस्ताविकातून अक्षय कृषी परिवारामार्फत देशभरात राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमांची माहिती दिली. मंगळग्रह सेवा संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. डिगंबर महाले यांनी कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी मंगळग्रह सेवा संस्थेच्या तयारी व अवाक्याबाबत माहिती दिली. आशिष चौधरी यांनी पॉवर पॉइंट प्रेझेंटेशनसाठी सहकार्य केले.

प्रशासनाची भक्कम साथ आवश्यक : डॉ. गजानन डांगे

भूमी सुपोषण चळवळीचे राष्ट्रीय उपाध्यक्ष डॉ. गजानन डांगे यांनी सांगितले, की रासायनिक शेतीचा मानवी आरोग्यावर मोठा विपरीत परिणाम होत आहे. सर्व साधने उपलब्ध असतानाही आपण एका विशिष्ट व्यवस्थेत अडकून पडलो आहोत. हा बदल दूरगामी असूनही त्याकडे गांभीर्याने पाहिले जात नाही. ‘जमीन सुपोषित ठेवायची असेल तर शेती पद्धतीत नव्याने विचार करण्याची गरज आहे. भारताच्या भूमीकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन बदलला पाहिजे, याच उद्देशाने हे अभियान राबविले जात आहे,’ असे त्यांनी स्पष्ट केले. यशस्वी आयोजनासाठी प्रशासनाची भक्कम साथ आवश्यक आहे.

अभियान व्यापक चळवळ बनावे : मंत्री ना. गुलाबराव पाटील

पालकमंत्री ना. गुलाबराव पाटील यांनी सांगितले, की माझा संकल्प भूमी-सुपोषण या अभियानाच्या निमित्ताने शेती, माती आणि जीवन यावर परिवर्तनात्मक संवाद होणार आहे. हे अभियान एक व्यापक चळवळ बनावे. भव्य-दिव्य कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रशासनासोबतच सामाजिक संघटनांनी पुढाकार घ्यावा. जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांच्या सहभागासाठी जनजागृती करावी, असे आवाहन केले.

शेतकऱ्यांची मोठी उपस्थिती सुनिश्चित करा : मंत्री ना. गिरीशभाऊ महाजन

जलसंपदा मंत्री ना. गिरीशभाऊ महाजन, वस्त्रोद्योग मंत्री ना. संजय सावकार यांनी गावागावातून शेतकऱ्यांची मोठ्या प्रमाणावर उपस्थिती सुनिश्चित करण्याचे नियोजन करण्याच्या सूचना दिल्या. या अभियानासाठी आवश्यक त्या सर्व सुविधा, सहकार्य आणि नियोजन करण्याबाबत प्रशासनाला स्पष्ट निर्देश दिले. नजीकच्या काळात जिल्हातील उच्चपदस्थ अधिकाऱ्यांसोबत आणखी काही बैठका होतील. तिन्ही मंत्री महोदय यात जातीने लक्ष घालून वेळोवेळी मार्गदर्शन करणार आहेत. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी संपूर्ण सहकार्याची ग्वाही दिली.

शिवजयंती मिरवणुकीत हद्दपार केलेला तरुण; पोलिसांची कारवाई

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : येथील पैलाड परिसरात शिवजयंतीनिमित्त गुरुवार, दि. १९ फेब्रुवारी रोजी काढण्यात आलेल्या मिरवणुकीत जिल्हातून हद्दपार केलेला एक तरुण फिरताना आडळला होता. त्यावर पोलिसांनी कारवाई केली आहे.

शिवजयंती मिरवणुकीच्या बंदोबस्तासाठी पोलिसांचे पथक तैनात होते. पोलिसांना मिळालेल्या माहितीवरून पैलाड परिसरातील पोलीस चौकीला हद्दपार करण्यात आलेला तरुण वावरत असल्याची माहिती देण्यात आली. त्यानंतर पोलिसांनी मिरवणुकीत त्याच्यासाठी शोधमोहीम सुरू केली. शोध घेत असताना चोपडा नाका परिसरात चेतन उर्फ सत्तु किरण परदेशी (वय १९, रा. शिवाजी नगर, पैलाड, अमळनेर) हा आडळून आला. या तरुणस प्रताधिकार्यांच्या आदेशानुसार (आर.टी.एस. क्र. हद्दपार/४२/२०२५/ईक्यूआय ००१५७, दि. ८ डिसेंबर २०२५) महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम १९५१ च्या कलम १९५१ च्या कलम

पेपर पोराचा अन् परीक्षा केंद्रावर कसरत बापाची दहावीच्या बोर्डाच्या परीक्षेसाठी कॉप्यांसाठी पालकांची कसरत

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : दहावीची बोर्डाची परीक्षेस शुक्रवार, दि. २१ फेब्रुवारीपासून सुरुवात झाली आहे. पहिलाच पेपर मराठीचा होता. मात्र, आपल्या मुला-मुलीने जास्त गुण मिळवून उत्तीर्ण व्हावे, यासाठी शहरासह ग्रामीण भागातील काही पालक व नातेवाईक परीक्षा केंद्राबाहेर कॉपी पुरविताना दिसून आले. त्यामुळे अनेक परीक्षा केंद्रांच्या आवारात जत्रेचे स्वरूप आले होते. पेपर पोराचा अन् कसरत बापाची अशी स्थिती होती.

परीक्षा केंद्रावर कडक बंदोबस्त ठेवण्यात आला आहे. मात्र, तरीही अनेक जण जीवाची पर्वा न करता शाळेच्या पाठीमागून गल्लीबोळातून झाडांवरून, भिंतीवरून परीक्षा केंद्राच्या दुसऱ्या मजल्याच्या टेरेसवर जाऊन खिडकीपर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न करत असल्याचे दिसून आले. काही ठिकाणी तर भिंती चढून खिडक्यांपर्यंत पोहोचण्याची धडपड झाल्याचे दिसून आले. तरीही धावपळ करून कॉपी

देण्यात अनेकांना अपयश आले. खिडकी बाहेरून अनेक पालकांनी विद्यार्थ्यांना इशारे केले व कॉप्या दाखवल्या. मात्र, सीसीटीव्ही कॅमेराच्या भीतीने मुले प्रतिसाद देण्यास थांबत होती. वर्षभर पाल्याच्या अभ्यासाकडे दुर्लक्ष करून परीक्षेच्या वेळी अशी धडपड होत असल्याने प्रामाणिकपणे अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे नुकसान होत असल्याची भावना व्यक्त होत आहे. शिक्षण विभाग आणि प्रशासनाने कॉपीमुक्त परीक्षेसाठी विशेष नियोजन केले होते. वर्गात सीसीटीव्ही नजरा, बैठे पथक, भरारी पथक यांची नेमणूक करण्यात आली होती. केंद्रावर चित्रीकरणची व्यवस्था होती. ‘द.ग्लोबल महातेज’च्या प्रतिनिधींनी केंद्रावर भेट दिली असता बाहेरून कॉपी पुरविणाऱ्यांनी काही केंद्रावर प्रशासनाला चांगलेच जेरीस आणल्याचे निदर्शनास आले. अनेक परीक्षा केंद्रे रहिवासी वस्तीत असल्याने बाहेरील गटवरी नियंत्रण ठेवणे आव्हानात्मक पान २ वर

संपादकीय

दिव्यांगांच्या योजनेतील
भ्रष्टाचाराचे फलित

समाजातील सर्वात वंचित, उपेक्षित आणि सहाय्याची गरज असलेल्या घटकांपैकी दिव्यांग नागरिक हे अग्रक्रमाने येतात. त्यांच्या शिक्षण, आरोग्य, रोजगार आणि सन्माननीय जीवनासाठी शासन विविध योजना राबवत असते. भारतात सामाजिक न्याय आणि अधिकारिता मंत्रालय तसेच दिव्यांगजन सशक्तीकरण विभाग यांच्या माध्यमातून अनेक कल्याणकारी योजना कार्यान्वित केल्या जातात. परंतु या योजनांमध्येच भ्रष्टाचार शिरकाव करत असेल, तर त्याचे परिणाम केवळ आर्थिक तोट्यापुरते मर्यादित राहत नाहीत; ते मानवी प्रतिष्ठेवर आघात करणारे ठरतात.

दिव्यांगांसाठी असलेल्या शिष्यवृत्ती, कृत्रिम अवयव, निवासव्यवस्था, स्वावलंबन कर्जयोजना किंवा रोजगार प्रशिक्षण कार्यक्रम यांचा उद्देश स्पष्ट आहे दिव्यांगांना स्वाभिमानाने उभे करणे. मात्र निर्दोषी अफरातफर, बनावट लाभार्थी, दलालांची साखळी आणि प्रशासकीय अनियमितता यामुळे या योजनांचा लाभ प्रत्यक्ष गरजूपर्यंत पोहोचत नाही. परिणामी, दिव्यांग नागरिक अधिकच परावलंबी बनतात आणि शासनावरील त्यांचा विश्वास डळमळीत होतो. भ्रष्टाचाराचे फलित अनेक पातळ्यांवर दिसून येते. प्रथम, संसाधनांची नासाडी होते. करदात्यांचा पैसा उद्धिष्टापासून भरकटतो. दुसरे म्हणजे, खऱ्या लाभार्थ्यांमध्ये नैराश्य आणि असुरक्षितता वाढते. तिसरे म्हणजे, समाजात दिव्यांगांविषयी असलेली सहानुभूती कमी होऊन संशयाची भावना निर्माण होते. "योजना आहेत, पण फायदा कुणाला?" हा प्रश्न सर्वसामान्यांच्या मनात घर करतो.

याहूनही गंभीर परिणाम म्हणजे सामाजिक अन्यायाची पुनरावृत्ती. संविधानाने समाजतेचा अधिकार दिला असताना, भ्रष्टाचारांमुळे दिव्यांग नागरिकांना पुन्हा एकदा दुय्यमत्वाची शिक्षा भोगावी लागते. शासनाने राबविलेल्या "समावेशक विकास" या संकल्पनेलाच तडा जातो.

या समस्येवर तोडगा काढण्यासाठी केवळ कडक कायदे पुरेसे नाहीत; तर पारदर्शकता, डिजिटल यंत्रणा, सामाजिक लेखापरीक्षण आणि लोकसहभाग यांची प्रभावी अंमलबजावणी आवश्यक आहे. लाभार्थ्यांची माहिती सार्वजनिक करणे, तक्रार निवारण प्रणाली सक्षम करणे आणि दोषींवर तात्काळ कारवाई करणे ही शासनाची जबाबदारी आहे. माध्यमांनीही केवळ बातमीपुरते न थांबता सातत्याने पाठपुरावा करणे गरजेचे आहे. दिव्यांगांच्या योजनांमधील भ्रष्टाचार हा केवळ प्रशासकीय अपयश नाही, तर तो नैतिक अपयश आहे. ज्यांच्या आधारासाठी योजना उभ्या केल्या, त्यांच्याच पायाखालची जमीन सरकारने हे अमानुष कृत्य ठरते. समाज म्हणून आपण या प्रश्नाकडे केवळ टीकेच्या नजरेने नव्हे, तर उत्तरदायित्वाच्या भूमिकेतून पाहिले पाहिजे. दिव्यांगांचे सशक्तीकरण हे केवळ सरकारी कार्यक्रम नसून, ते आपल्या सामाजिक बांधिलकीचे प्रतीक आहे. भ्रष्टाचाराचे सावट दूर करून योजनांचा लाभ खऱ्या अर्थाने पात्र व्यक्तींपर्यंत पोहोचला, तरच "सर्वांसाठी विकास" ही संकल्पना प्रत्यक्षात उतरते. अन्यथा, योजना कागदपत्री राहतील आणि दिव्यांगांचे स्वप्न पुन्हा एकदा अधांतीच राहिल.

औषधांशिवाय कशी
कमी कराल साखर?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

साखरेच्या पातळी रक्तातील साखरेचे वाढलेले प्रमाण केवळ ऊर्जेवरच नाही, तर मेंदू आणि शरीराच्या इतर महत्त्वाच्या अवयवांच्या कार्यावरही गंभीर परिणाम करू शकते. साखर वाढण्याची कारणे : चुकीचा आहार, अति गोड खाणे, व्यायामाचा अभाव, सततचा ताण आणि झोपेची कमतरता यामुळे साखरेची पातळी वेगाने वाढते. संतुलित आहाराचा अवलंब : जेवणात हिच्या पालेभाज्या, कडधान्ये आणि फायबरयुक्त पदार्थांचा समावेश करा. तळलेले, प्रक्रिया केलेले आणि गोड पदार्थ टाळणे केव्हाही फायदेशीर. नियमित शारीरिक हालचाल : रोज किमान ३० मिनिटे वेगाने चालणे,

योगासने किंवा हलका व्यायाम केल्याने शरीर ग्लूकोजचा योग्य वापर करते आणि साखर नियंत्रणात राहते. वाढते वजन वेळीच रोखा. लठ्ठपणामुळे मधुमेहाचा धोका दुप्पट होतो. सक्रिय जीवनशैली आणि सकस आहार घेऊन वजन मर्यादित ठेवल्यास साखरेवर नियंत्रण मिळवणे सोपे जाते. तणावाचे व्यवस्थापन : जास्त ताणामुळे शरीरातील हार्मोन्स बदलतात, ज्यामुळे साखर वाढते. हे टाळण्यासाठी दसरोज मेडिटेशन, दीर्घ श्वास आणि पुरेशी विश्रांती घ्या. झोप : रोज ७ ते ८ तास शांत झोप घ्या. तसेच, रक्तातील साखरेची नियमित तपासणी करत राहा, जेणेकरून वेळेवर योग्य उपचार करणे सोपे होईल.

युवा कल्याण

प्रतिष्ठानचा उपक्रम

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : कुळवाडी भूषण, बहुजन प्रतिपालक, रयतेचे राजे, स्वराज्याची स्थापना करून शेतकरी, कष्टकरी, महिला आणि अठरापगड जातीच्या लोकांना सन्मान संरक्षण आणि न्याय छत्रपती शिवाजी महाराजांनी दिला. त्यांनी रयतेच्या हिताला सर्वोच्च स्थान देत लोकाभिमुख आणि सर्वसमावेशक शासनाची आदर्श परंपरा निर्माण केली. शिवरायांचे स्वराज्य हे केवळ सत्ता नसून ते न्याय, समानता, स्वाभिमान आणि लोककल्याण यांचे प्रतीक आहे. शिवरायांच्या कार्यातून प्रेरणा घेऊन आपण सर्वांनी समाजहित च्या आणि स्वाभिमान याची वाट चालू या. वरील विचारांचा संदर्भ देत युवा कल्याण प्रतिष्ठानच्या ६० वक्यांनी शिवजयंती निमित्त अमळनेर शहरातील व

अमळनेर : विजयनाना पाटील आर्मी स्कूलमध्ये शिवजयंतीनिमित्त मार्गदर्शन करताना डी. ए. पाटील. समोर उपस्थित विद्यार्थी.

ग्रामीण भागातील प्राथमिक, माध्यमिक शाळांमध्ये शिवचरित्र विद्यार्थ्यांसमोर ठेवले. त्यामुळे सुमारे १२ हजार विद्यार्थ्यांपर्यंत शिवरायांचा प्रेरणादायी इतिहास पोहोचला. सुमारे १२५ मुला-मुलींनी शाळांमध्ये व्याख्याने दिली. शिवजयंती पूर्वी विठ्ठल नगर मधील "छत्रपती," हॉलमध्ये वक्यांची कार्यशाळा आयोजित केली होती. त्यात डी. ए. पाटील यांनी मार्गदर्शन केले. याप्रसंगी अशोक बिन्हाडे, डॉ. कुणाल पवार,

कैलास पाटील (जिल्हाध्यक्ष मराठा सेवा संघ) संजय पाटील, बापूराव ठाकरे, उमेश काटे, प्राचार्य बी. डी. पाटील, सुनील पाटील, रामेश्वर भदोणे, प्रा. जिप्रेण पाटील, संदीप घोरपडे, आशा महाजन, पल्लवी पाटील, निवेदिता कापडणेकर, गायत्री भदोणे, अनिता संदानशिव, अजिंक्य सोनवणे, प्रा. डॉ. राहुल निकम आदी उपस्थित होते. प्रा. डॉ. लीलाधर पाटील यांनी तयार केलेले छत्रपती शिवाजी महाराज : व्यक्ती, व्यक्तिमत्व

आणि कर्तृत्व हे अभ्यासपूर्ण वाचन साहित्य सर्व वक्यांना देण्यात आले. सुरभी कॉलनीच्या कार्यक्रमात प्रा. अशोक पवार यांनी सर्व लहान मुला-मुलींना सचित्र शिवचरित्राचे पुस्तक मोफत वाटले. पुढील शिवजयंती पर्यंत ७५ शिवव्याख्याते तयार करण्याचा संकल्प जाहीर केला. ज्यांना शिवव्याख्याते व्हायचे असले त्यांनी प्रा. अशोक पवार यांच्याशी संपर्क साधावा, असे आवाहनही करण्यात आले आहे.

शहरासह तालुक्यातील बारा हजार
विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचला शिवरायांचा इतिहास

युवा कल्याण

प्रतिष्ठानचा उपक्रम

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : कुळवाडी भूषण, बहुजन प्रतिपालक, रयतेचे राजे, स्वराज्याची स्थापना करून शेतकरी, कष्टकरी, महिला आणि अठरापगड जातीच्या लोकांना सन्मान संरक्षण आणि न्याय छत्रपती शिवाजी महाराजांनी दिला. त्यांनी रयतेच्या हिताला सर्वोच्च स्थान देत लोकाभिमुख आणि सर्वसमावेशक शासनाची आदर्श परंपरा निर्माण केली. शिवरायांचे स्वराज्य हे केवळ सत्ता नसून ते न्याय, समानता, स्वाभिमान आणि लोककल्याण यांचे प्रतीक आहे. शिवरायांच्या कार्यातून प्रेरणा घेऊन आपण सर्वांनी समाजहित च्या आणि स्वाभिमान याची वाट चालू या. वरील विचारांचा संदर्भ देत युवा कल्याण प्रतिष्ठानच्या ६० वक्यांनी शिवजयंती निमित्त अमळनेर शहरातील व

अमळनेर : विजयनाना पाटील आर्मी स्कूलमध्ये शिवजयंतीनिमित्त मार्गदर्शन करताना डी. ए. पाटील. समोर उपस्थित विद्यार्थी.

ग्रामीण भागातील प्राथमिक, माध्यमिक शाळांमध्ये शिवचरित्र विद्यार्थ्यांसमोर ठेवले. त्यामुळे सुमारे १२ हजार विद्यार्थ्यांपर्यंत शिवरायांचा प्रेरणादायी इतिहास पोहोचला. सुमारे १२५ मुला-मुलींनी शाळांमध्ये व्याख्याने दिली. शिवजयंती पूर्वी विठ्ठल नगर मधील "छत्रपती," हॉलमध्ये वक्यांची कार्यशाळा आयोजित केली होती. त्यात डी. ए. पाटील यांनी मार्गदर्शन केले. याप्रसंगी अशोक बिन्हाडे, डॉ. कुणाल पवार,

कैलास पाटील (जिल्हाध्यक्ष मराठा सेवा संघ) संजय पाटील, बापूराव ठाकरे, उमेश काटे, प्राचार्य बी. डी. पाटील, सुनील पाटील, रामेश्वर भदोणे, प्रा. जिप्रेण पाटील, संदीप घोरपडे, आशा महाजन, पल्लवी पाटील, निवेदिता कापडणेकर, गायत्री भदोणे, अनिता संदानशिव, अजिंक्य सोनवणे, प्रा. डॉ. राहुल निकम आदी उपस्थित होते. प्रा. डॉ. लीलाधर पाटील यांनी तयार केलेले छत्रपती शिवाजी महाराज : व्यक्ती, व्यक्तिमत्व

आणि कर्तृत्व हे अभ्यासपूर्ण वाचन साहित्य सर्व वक्यांना देण्यात आले. सुरभी कॉलनीच्या कार्यक्रमात प्रा. अशोक पवार यांनी सर्व लहान मुला-मुलींना सचित्र शिवचरित्राचे पुस्तक मोफत वाटले. पुढील शिवजयंती पर्यंत ७५ शिवव्याख्याते तयार करण्याचा संकल्प जाहीर केला. ज्यांना शिवव्याख्याते व्हायचे असले त्यांनी प्रा. अशोक पवार यांच्याशी संपर्क साधावा, असे आवाहनही करण्यात आले आहे.

छत्रपती शिवाजी महाराजांची दक्षिण दिग्विजय मोहीम..!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

चेन्नईच्या दक्षिणेला पालार नदी ही दोन्ही शाहामधील मुख्य सीमा होती. नदीच्या दक्षिणेकडे कावेरी नदीपर्यंत असलेला विस्तृत आदिलशाही मुलुख महाराजांनी जिंकला. या भागात दोन अति महत्त्वाचे किल्ले महाराजांनी स्वराज्यात आणले. एक म्हणजे जिंजी आणि दुसरा म्हणजे वेल्लोर. जिंजीबद्दल सांगायचे तर, हा प्रचंड मोठा विस्तृत तालेवार गिरीदुर्ग आहे.

या किल्ल्याचा किल्लेदार नासिर महमद हा आदिलशाही वजीर खवास खानाचा भाऊ. खवास खानाच्या खुनानंतरच बहलोल खानाने त्याच्याविरुद्ध कारवाई करायला सुरुवात केली होती. त्यासाठी त्याने सरदार शेरखानाची नेमणूक केली होती. शिवाजी महाराज जिंजीला पोचायच्या आधीच त्याने कुतुबशाहीकडे मदतीचा प्रस्ताव ठेवला होता आणि अनयासे महाराजांरूपाने त्याला एक मोठा आशेचा किरण आयताच मिळाला होता. त्याने महाराजांकडून पैसे घेऊन किल्ला महाराजांच्या हवाली केला. किल्ला ताब्यात येताच किल्ल्यावरचे जुने बांधकाम पाडून, तो किल्ला नव्याने उभा केला गेला. जिंजीच्या उत्तरेला वेल्लोर हा अतिशय दुर्गम भूदुर्गेकडे किल्ला आहे. या किल्ल्याच्या चहुंबाजूंनी प्रचंड मोठा खंदक आहे आणि किल्ल्यात मोठ्या प्रमाणावर पाण्याच्या विहिरीदेखील होत्या. हा किल्ला म्हणजे विजयनगर साम्राज्याची शेवटची राजधानी, जिथे त्यांचे सिंहासनही होते. या किल्ल्याचा किल्लेदार

अब्दुल्ला महाराजांना शरण आला नाही आणि त्याने किल्ला लढवायचा ठरवला. महाराजांनी अनेक प्रकारे तो किल्ला मिळवायचा प्रयत्न केला. मात्र, तो किल्ला सहजासहजी पडत नव्हता. महाराजांनी किल्ल्याजवळ टेकडीवर साजिरा - गोजिरा नावांनी दोन गाढ्या बांधल्या. जेणेकरून किल्ल्यात तोफा डागायला सोपे पडेल. मात्र, किल्ला भक्कम होता आणि त्याचा वेढा तसाच ठेवून महाराज पुढे निघाले. तेथून कुतुबशाही सेना आणि सेनापती मागे फिरले. त्यांना वाटले की महाराज हा प्रदेश त्यांच्या हवाली करतील, मात्र तसे झाले नाही. यापुढे महाराजांनी आदिलशाही मुलुख ताब्यात घेण्यास सुरुवात केली. या परिसरात असलेला एक महत्त्वाचा किल्ला म्हणजे तिरुवाडी. तिथे शेरखान हा आदिलशाही सरदार होता. एव्हाना महाराजांच्या धडाकेबाज मोहिमेची माहिती त्याला मिळाली होती आणि त्याला वाटले की बहलोलखान महाराजांसोबत सैन्य घेऊन युद्धाला येईल. म्हणून त्याने काही सैन्य तुकड्या जंगलात अडवून घेतल्या.

त्याचा अंदाच चुकला आणि बहलोलखान आलाच नाही. महाराज आपले सैन्य घेऊन एकटेच पुढे आले. त्यांनंतर मध्यल्यामध्ये शेरखानाच्या तुकड्या अडकून पडल्या आणि महाराजांनी तिरुवाडीला वेढा दिला. या अनपेक्षित प्रकारामुळे शेरखान महाराजांना शरण आला. त्याने तो किल्ला, संपूर्ण प्रदेश आणि दोन हजार पगोडे देण्यास तयार होतो. तिथूनच पुढे महाराजांनी मोहिमेची सुरुवात ज्या कारणामुळे केली आहे असे सांगितले होते, त्याप्रमाणे आपल्या सावत्र भावाची म्हणजेच व्यंकोजी राजांची भेट घेतली. साहजिकच त्यांनी जहागिरीतील महाराजांचा अर्धा हिस्सा धुडकावून लावला. मग पुढे महाराजांनी तो प्रदेश युद्ध करून जिंकून घेतला. इथून महाराजांनी परतीचा प्रवास सुरू केला. कावेरीपट्टम, चिदंबरम, वृद्धाचलम तसेच शहाजीराज्यांच्या जुन्या जहागिरीचा प्रदेश बाळापुर, बंगरूळ, शिरें, होसकोट जिंकून घेतला. अरणीला वेध घालून अरणी जिंकली. त्यासोबतच चिकबाळापूर, दोडबाळापूर,

देवरायानदुर्ग, तुमकुर, चित्रदुर्ग, कल्याणदुर्ग, रायदुर्ग, हपी, कनकगिरी, कोण्णळ, लक्ष्मेश्वर, गदा हा भागही जिंकून घेतला. महाराजांना बल्लोरशिवाय जास्त विरोध कुठेच झाला नाही. हे सर्व करत करत महाराज पन्हाळ्यावर परतले मार्च १६७८मध्ये. त्यानंतर लगेच वेल्लो किल्ला मराठ्यांनी जिंकला. ज्याचा राजांनी महाराजांनी बळकावलेल्या प्रदेशावर हल्ला करून तो मिळवण्याचा प्रयत्न देखील केला. मात्र, त्यात त्यांचा पराभव झाला. अशाप्रकारे तब्बल दीड वर्ष चाललेल्या कर्नाटक मोहिमेची यशस्वी सांगता झाली. या संपूर्ण मोहिमेत महाराजांनी स्वराज्याच्या दुपटीहून जास्त मुलुख मिळवला. ज्याला पुढे जिंजीचे राज्य म्हणून ही ओळखले जाऊ लागले. तसेच या मोहिमेत महाराजांनी मोघल, सिद्दी, इंग्रज, पोर्तुगीज, कुतुबशाही, आदिलशाही सर्वांचाच चोख बंदोबस्त केला. साह्येपासून जिंजीपर्यंत एकसलग किल्ल्यांची साखळी निर्माण झाली. ज्याचा प्रत्यक्ष

आपल्याला महाराजांच्या मृत्यूनंतर दहा वर्षांनी आला. औरंगजेबाने संभाजी राजांची निर्धुण हत्या केल्यानंतर संबंध स्वराज्याला एक विचित्र अवकळा आली होती. मात्र, किल्ल्यांच्या सलग साखळीमुळे अनेक आघाड्या मराठ्यांनी लढवत ठेवल्या. साहजिकच औरंगजेबाची ताकद या निरनिराळ्या आघाड्यांविरुद्ध विखुरली गेली. त्यामुळे औरंगजेबाला स्वराज्यात पूर्णपणे मुसंडी मारता आली नाही. छत्रपती राजाराम महाराजांना जेव्हा रायगड सोडावे लागले, तेव्हा त्यांनी जिंजीमध्ये वास्तव्य केले होते आणि तेव्हा जिंजी स्वराज्याची राजधानी म्हणून नावारूपाला आली होती. यातूनच महाराजांची दूरदृष्टी, लढाईचे मर्म, शत्रूच्या ताकदीचा अचूक अंदाज हा गुणच दर्शन होते. औरंगजेबाच्या पाशवी आक्रमणातून स्वराज्य तावून सुलाखून बाहेर पडले याचे निर्विवाद श्रेय महाराजांच्या दक्षिण दिग्विजय मोहिमेस जाते.

क्षांतराष्ट्रीय मातृभाषा दिन : भाषिक विविधतेचा जागर

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

दरवर्षी २१ फेब्रुवारी हा दिवस जगभरात आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिन म्हणून साजरा केला जातो. हा दिवस केवळ एका भाषेचा गौरव करण्यासाठी नसून, जगातील सर्व मातृभाषांचा सन्मान, संवर्धन आणि जतन करण्यासाठी आहे. युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल, सांस्कृतिक अँड कल्चरल ऑर्गनायझेशनने १९९९ मध्ये या दिवसाची घोषणा केली आणि २००० पासून तो अधिकृतपणे साजरा केला जात आहे. इतिहासाची पारदर्शकता आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिनाची प्रेरणा १९५२

मध्ये घडलेल्या एका ऐतिहासिक घटनेतून मिळाली. त्यावेळी पूर्व पाकिस्तानमध्ये (आताचा बांगलादेश) विद्यार्थ्यांनी बंगाली भाषेला अधिकृत दर्जा मिळावा म्हणून आंदोलन केले. २१ फेब्रुवारी १९५२ रोजी या आंदोलनात काही विद्यार्थ्यांनी आपले प्राण अर्पण केले. त्यांच्या बलिदानाच्या स्मरणार्थ हा दिवस 'मातृभाषा दिन' म्हणून पाळला जातो. **भाषिक विविधतेचे महत्त्व** जगात सुमारे ७००० हून अधिक भाषा बोलल्या जातात. प्रत्येक भाषा ही त्या समाजाची संस्कृती, परंपरा, विचारसरणी

आणि ज्ञान यांची वाहक असते. भाषा नष्ट होणे म्हणजे एका संस्कृतीचा आणि इतिहासाचा अंत होणे होय. मातृभाषा ही व्यक्तीच्या बौद्धिक आणि भावनिक विकासासाठी अत्यंत आवश्यक असते. संशोधनानुसार लहान मुलांचे प्राथमिक शिक्षण मातृभाषेतून झाल्यास त्याची समज आत्मविश्वास

अधिक चांगला विकसित होतो. **भारतातील भाषिक वैविध्य** भारत हा भाषिक विविधतेचा खजिना मानला जातो. भारतात शेकडो भाषा आणि बोलीभाषा प्रचलित आहेत. संविधानाने २२ भाषांना अधिकृत मान्यता दिली आहे. मराठी, हिंदी, तमीळ, तेलुगू, कन्नड, बंगाली अशा विविध भाषांमुळे भारताची सांस्कृतिक समृद्धी अधिक बळकट झाली आहे. मराठी ही आपली मातृभाषा असून

ती संत साहित्य, शाहीरी परंपरा आणि आधुनिक साहित्यामुळे समृद्ध झाली आहे. ज्ञानेश्वर, तुकाराम, पु. ल. देशपांडे यांसारख्या साहित्यिकांनी मराठी भाषेला वैभव प्राप्त करून दिले. **मातृभाषेचे संवर्धन : काळाची गरज** आजच्या जागतिकीकरणच्या युगात इंग्रजीसारख्या आंतरराष्ट्रीय भाषांचे महत्त्व वाढले आहे. मात्र याचवेळी अनेक स्थानिक भाषा नामशेष होण्याच्या मार्गावर आहेत. त्यामुळे घरात आणि समाजात मातृभाषेचा वापर वाढविणे, शालेय शिक्षणात मातृभाषेला प्राधान्य देणे, स्थानिक साहित्य, लोककला

आणि परंपरांचा प्रचार करणे, डिजिटल माध्यमांमध्ये मातृभाषेचा अधिक वापर करणे ही सर्वांची सामूहिक जबाबदारी आहे. आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिन हा केवळ एक स्मरणदिन नाही, तर भाषिक विविधतेचे जतन आणि संवर्धन करण्याची प्रेरणा देणारा दिवस आहे. प्रत्येकाने आपल्या मातृभाषेचा अभिमान बाळगून तिचा सन्मान केला पाहिजे. **'भाषा जीवंत राहिली तरच संस्कृती जीवंत राहते.'** चला, या मातृभाषा दिनी आपल्या भाषेचे जतन आणि संवर्धन करण्याचा संकल्प करूया.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

मराठी चित्रपटसृष्टीतील सुवर्णकाळ उजळवणारे एक अजरामर नाव म्हणजे जयश्री गडकर. त्यांचा दि. २१ फेब्रुवारी हा जन्मदिवस. यानिमित्ताने त्यांच्या कलाप्रवासाचा आणि व्यक्तिमत्त्वाचा आढावा घेणे म्हणजे मराठी चित्रपटसृष्टीच्या समृद्ध इतिहासाचे स्मरण होय. आपल्या सहजसुंदर अभिनयाने, प्रभावी व्यक्तिमत्त्वाने आणि कदाचू स्वभावाने त्यांनी रसिकांच्या मनात अढळ स्थान निर्माण केले.

मराठी चित्रपटसृष्टीतील तेजस्वी व्यक्तिमत्त्व :

जयश्री गडकर

जन्मदिन विशेष

प्रारंभिक जीवन आणि चित्रपटप्रवेश जयश्री गडकर यांचा जन्म २१ फेब्रुवारी १९४२ रोजी झाला. लहानपणापासूनच त्यांना नृत्य आणि अभिनयाची आवड होती. त्या काळात मराठी चित्रपटसृष्टीत सामाजिक, ऐतिहासिक आणि पौराणिक चित्रपटांची परंपरा होती. याच काळात त्यांनी चित्रपटसृष्टीत पदार्पण केले आणि अल्पावधीतच लोकप्रियतेच्या शिखरावर पोहोचल्या.

सुवर्णकाळातील यशस्वी अभिनेत्री

१९६० ते १९८० या काळात जयश्री गडकर यांनी असंख्य गाजलेले चित्रपट दिले. ग्रामीण, ऐतिहासिक, पौराणिक तसेच सामाजिक भूमिकांमध्ये त्यांनी प्रभावी अभिनय केला. त्यांच्या अभिनयात सहजता, आत्मविश्वास आणि भावनांची ताकद

दिसून येत असे. त्यांनी साकारलेल्या ऐतिहासिक आणि पौराणिक भूमिका विशेष गाजल्या. विशेषतः 'झाशीची राणी', 'मल्हाराव होळकर' यांसारख्या ऐतिहासिक कथानकांमधील त्यांच्या भूमिका प्रेक्षकांच्या लक्षात राहिल्या. स्त्रीशक्तीचे प्रभावी दर्शन घडविणाऱ्या त्यांच्या व्यक्तिरेखा आजही प्रेरणादायी मानल्या जातात.

छोट्या पडद्यावरही ठसा

चित्रपटांबरोबरच त्यांनी दूरदर्शन मालिकांमध्येही काम केले. 'रामायण' या लोकप्रिय मालिकेत त्यांनी साकारलेली 'कैकेयी' ही भूमिका विशेष गाजली. त्यांच्या प्रभावी संवादफेकीमुळे आणि दमदार अभिनयामुळे ही भूमिका प्रेक्षकांच्या मनात कोरली गेली.

अभिनयशैली आणि व्यक्तिमत्त्व

जयश्री गडकर यांची अभिनयशैली अत्यंत नैसर्गिक होती. त्यांनी साकारलेल्या व्यक्तिरेखांमध्ये वास्तवतेचा भास होत असे. ग्रामीण स्त्रीपासून ते राजमता किंवा पौराणिक पात्रांपर्यंत प्रत्येक भूमिका त्यांनी ताकदीने उभी केली. त्यांच्या चेहऱ्यावरील भाव, डोळ्यांतील तीव्रता आणि संवादातील आत्मविश्वास यामुळे त्या प्रत्येक भूमिकेत उदून दिसत असत. मराठी चित्रपटसृष्टीतील त्या एक सशक्त आणि आत्मनिर्भर अभिनेत्री म्हणून ओळखल्या जातात.

योगदान आणि वारसा

जयश्री गडकर यांनी मराठी चित्रपटसृष्टीला केवळ मनोरंजन दिले नाही, तर स्त्रीपात्रांना एक वेगळी उंची दिली. त्यांनी अनेक तरुण अभिनेत्रींसाठी प्रेरणास्थान निर्माण केले. त्यांच्या कार्यामुळे मराठी चित्रपटांमध्ये स्त्रीपात्रांचा कथानकांना बळ मिळाले. त्यांचा अभिनयप्रवास हा मेहनत, जिद्द आणि प्रतिभेचा सुंदर संगम होता. त्यांच्या जाण्यानंतरही त्यांचे चित्रपट आणि भूमिका आजही प्रेक्षकांच्या मनात जीवंत आहेत. जयश्री गडकर या केवळ एक अभिनेत्री नव्हत्या, तर मराठी संस्कृतीच्या जडणघडणीतील एक महत्त्वाचा घटक होत्या. त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांना आदरांजली वाहताना त्यांच्या कार्याचा अभिमान वाटतो. त्यांची स्मृती आणि त्यांचा कलावैभव मराठी चित्रपटसृष्टीला सदैव प्रेरणा देत राहील.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदी चित्रपटसृष्टीतील एक अत्यंत प्रतिभावान, संवेदनशील आणि प्रभावी अभिनेत्री म्हणजे नूतन. त्यांचा दि. २१ फेब्रुवारी रोजी स्मृतिदिन. यानिमित्त त्यांच्या कलाप्रवासाचा मागोवा घेताना हिंदी चित्रपटसृष्टीच्या सुवर्णकाळाची आठवण अपरिहार्यपणे जागी होते. नूतन या केवळ सुंदर अभिनेत्री नव्हत्या, तर त्या अभिनयाच्या बळवर प्रेक्षकांच्या मनावर अधिराज्य गाजविणाऱ्या एक सक्षम कलाकार होत्या.

अभिनयसम्राज्ञी : नूतन

कलात्मक वारसा लाभलेले बालपण नूतन यांचा जन्म ४ जून १९३६ रोजी एका सिनेपरिवारात झाला. त्यांची आई शोभना समर्थ या स्वतः नामांकित अभिनेत्री होत्या. त्यामुळे अभिनयाची प्रेरणा त्यांना घरातूनच मिळाली. अल्पवयातच त्यांनी चित्रपटात पदार्पण केले आणि आपल्या निरागस चेहऱ्याने प्रेक्षकांचे लक्ष वेधून घेतले.

संघर्षातून शिखरापर्यंत

सुरुवातीच्या काही चित्रपटांनंतर नूतन यांनी आपल्या अभिनयकौशल्यावर मेहनत घेतली आणि स्वतःची वेगळी ओळख निर्माण केली. १९५० आणि ६० च्या दशकात त्यांनी अनेक दर्जेदार चित्रपटांमध्ये काम केले. 'सीमा' या चित्रपटातील त्यांच्या सशक्त भूमिकेसाठी त्यांना विशेष गौरव मिळाला. त्यानंतर 'सुजाता', 'बंदिनी' आणि 'मीलन' यांसारख्या चित्रपटांमधील त्यांच्या अभिनयाने त्या सर्वोत्तम अभिनेत्रींच्या यादीत अग्रस्थानी पोहोचल्या.

'बंदिनी'मधील त्यांच्या भावस्पर्शा अभिनयाने भारतीय स्त्रीच्या अंतर्मनातील वेदना, त्याग आणि सामर्थ्य यांचे प्रभावी

चित्रण केले. त्यांची व्यक्तिरेखा केवळ पडद्यावरची नव्हती, तर ती प्रेक्षकांच्या मनात खोलवर रुजणारी होती. **पुरस्कार आणि यश** नूतन यांनी आपल्या कारकिर्दीत अनेक वेळा सर्वोत्तम अभिनेत्रीचा मान मिळवला. त्या काळात सर्वाधिक फिल्मफेअर पुरस्कार जिंकणाऱ्या अभिनेत्रींपैकी त्या एक होत्या. त्यांच्या अभिनयातील प्रामाणिकपणा, साधेपणा आणि भावनांची खोली यामुळे त्या समीक्षक आणि प्रेक्षक दोघांच्याही आवडत्या ठरल्या.

अभिनयशैलीची वैशिष्ट्ये

नूतन यांच्या अभिनयात अतिशयोक्ती नव्हती; त्यांच्या चेहऱ्यावरील सूक्ष्म भाव आणि डोळ्यांतील संवादच त्यांच्या भूमिकांना जीवंत करत असत. त्या पारंपरिक तसेच आधुनिक भूमिकांमध्ये तितक्याच समर्थपणे वावरल्या. त्यांनी साकारलेल्या स्त्रीपात्रांमध्ये आत्मसन्मान, जिद्द आणि अंतर्गत शक्तीचे दर्शन घडत असे.

उत्तरार्ध आणि स्मृती

कारकिर्दीच्या उत्तरार्धातही त्यांनी

स्मृतिदिन विशेष

आईच्या भूमिका आणि परिपक्व व्यक्तिरेखा प्रभावीपणे साकारल्या. २१ फेब्रुवारी १९९१ रोजी त्यांचे निधन झाले. परंतु त्यांच्या अभिनयाचा ठसा आजही कायम आहे. नूतन या हिंदी चित्रपटसृष्टीतील एक युगप्रवर्तक अभिनेत्री होत्या. त्यांच्या अभिनयाने स्त्रीपात्रांना नवे आयाम दिले आणि कलात्मकतेचा एक नवा मापदंड निर्माण केला. त्यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त त्यांना दै. ग्लोबल महातेज परिवारातर्फे विनम्र अभिवादन करताना त्यांच्या कलेचा आणि योगदानाचा अभिमान वाटतो. त्यांचे चित्रपट, त्यांची व्यक्तिरेखा आणि त्यांची संवेदनशीलता यामुळे नूतन हे नाव सदैव अजरामर राहील.

दिवसा ऑफिसमध्ये ड्युटी रात्री पुस्तकांशी मैत्री

तीन वेळा अपयशी, मग अशी झाली आयएफएस अधिकारी

सक्सेस स्टोरी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

यूपीएससी देशातील अवघड परीक्षांमधील एक मानली जाते. दरवर्षी लाखो उमेदवार परीक्षा देतात. धैर्य, व्यासंग आणि सातत्य असेल तिच व्यक्ती परीक्षा पास होतात. आज आपण अशा एका उमेदवाराबद्दल बोलणार आहोत, जी तीन वेळा अयशस्वी झाली. मात्र तरीही तिने हार मानली नाही आणि मेहनत सुरू ठेवली, अखेर ती आयएफएस अधिकारी बनली. आज आपण २०१८ मध्ये एआयआर ११ चा क्रमांक मिळविणाऱ्या पूज्य प्रियदर्शिनीबद्दल बोलणार आहोत. पहिल्या प्रयत्नात अपयशी...

पूज्य प्रियदर्शिनी यांनी २०१३ मध्ये पदवीपर्यंतच शिक्षण पूर्ण केले. यानंतर त्यांनी पहिल्यांदा यूपीएससीची परीक्षा दिली. पहिल्या प्रयत्नात त्यांना यश मिळू शकले नाही. मात्र त्यांनी हार मानली नाही आणि पुन्हा तयारी सुरू केली. दिव्ही ते न्युयॉर्क आणि पुन्हा यूपीएससीचे स्वन... दिव्ही विद्यापीठातून बी.कॉम. पर्यंतच शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर पुढील शिक्षणासाठी त्या न्युयॉर्कमधील कोलंबिया विद्यापीठात गेल्या. येथे त्यांनी प्रशासन विषयात पदव्युत्तर शिक्षण घेतले. यादरम्यान त्यांनी नोकरीसह यूपीएससीची तयारी सुरू केली. पदव्युत्तर अभ्यास, नोकरी आणि यूपीएससीची तयारी अशा तिन्ही गोष्टी त्या एकाच वेळेस करीत होत्या. प्रियदर्शिनी दिवसा नोकरी करीत होत्या, रात्री अभ्यास आणि यूपीएससीच्या तयारीसाठी नोट्स तयार करीत होत्या. बऱ्याचदा पाहिले जाते, सरकारी नोकरीच्या तयारीसाठी अनेकजण हातातील नोकरी सोडून देतात. मात्र पूज्य यांनी वेगळा आणि खडतर मार्ग निवडला. मर्यादित वेळेत अभ्यास पूर्ण करून त्यांनी शिस्त, वेळेचे व्यवस्थापन आणि स्वनियंत्रण दाखविले, जे स्पर्धा परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी खूप महत्त्वाचे असते. आई-वडिलांचा पाठिंबा, रणनीतीत बदल... २०१६ मध्ये पूज्य प्रियदर्शिनी यांना यश मिळविता आले नाही. २०१७ मध्ये त्यांना प्रारंभिक परीक्षाही पास करता आली नाही. ज्यानंतर त्या खचल्या होत्या. त्यांनी यूपीएससीची तयारी सोडण्याचा निर्णय घेतला. मात्र यादरम्यान कुटुंबाने त्यांना साथ दिली. प्रियदर्शिनीचे पालकही नागरी सेवांशी संबंधित होते. त्यामुळे त्यांना यूपीएससीचे स्वरूप माहीत होते. पूज्य यांनी पुन्हा अभ्यासाला सुरुवात केली आणि आपल्या अभ्यासाच्या रणनीतीवर गहन विचार केला आणि त्यात बदलही केला. त्यांनी कमकुवत विषयांवर लक्ष केंद्रित केले आणि त्यांच्या तयारीची रणनीती आखली. ही बदललेली रणनीती त्यांच्या प्रवासात एक महत्त्वाचा टप्पा ठरला. २०१८ मध्ये यश, मग आयएफएस ची निवड का केली? प्रियदर्शिनी यांच्या मेहनतीला २०१८ मध्ये फळ मिळाले. त्यांना एआयआर मध्ये ११ वी रँक मिळाली. पूज्य यांना चांगली रँक मिळाली होती. त्यांना प्रशासकीय सेवा निवडण्याचा पर्याय होता. मात्र तरीही त्यांनी भारतीय परराष्ट्र सेवेची निवड केली. त्यांचा काल आंतरराष्ट्रीय संबंधात होता. त्यासाठी त्यांनी आयएफएसची निवड केली.

जंक फूड की आदत सेहत के लिए खतरनाक, रिसर्च में खुलासा

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

क्या आपने कभी सोचा है कि चिप्स का पैकेट खुलते ही उसे खत्म किए बिना मन क्यों नहीं मानता? हार्वर्ड यूनिवर्सिटी, यूनिवर्सिटी ऑफ मिशिगन और ड्यूक यूनिवर्सिटी की हालिया रिसर्च ने एक चौकाने वाला खुलासा किया है। इस रिसर्च में पता चला कि अल्ट्रा-प्रोसेस्ड (यूपीएफएस) जैसे बिस्किट, सोडा और पैकेज्ड नमकीन, हमारी सेहत के लिए सिगरेट जितने ही खतरनाक साबित हो सकते हैं। चलिए इस आर्टिकल में जानते हैं ये फूड्स सेहत को किस तरह प्रभावित करते हैं। दूरअसल, शोध में पाया गया कि अल्ट्रा-प्रोसेस्ड फूड्स खास तरीके से बनाए जाते हैं, स्वाद, टेक्सचर और केमिकल्स को इस तरह सेट किया जाता है कि दिमाग 'हैप्पी सिग्नल' महसूस करे। जैसे सिगरेट पीने से नशे का अहसास होता है, वैसे ही ये फूड्स बार-बार खाने की क्रेचिंग को बढ़ाते हैं। **फूड्स को वैज्ञानिक सिर्फ मार्केटिंग स्ट्रेटजी** आजकल हम बाजार में

लो फैट या शुगर फ्री लिखे पैकेट्स को आंख मूंदकर खरीद लेते हैं। लेकिन वैज्ञानिकों ने मार्केटिंग के इन तरीकों को सिर्फ बेचने का एक जरिया बताया है, जो असल में सेहत के लिए फायदेमंद नहीं। उन्होंने इसकी तुलना १९५० के सिगरेट फिल्टर से की है, जब कंपनियों ने सिगरेट को सुरक्षित करके बेचा, जबकि यह सच नहीं था। ठीक उसी तरह, आज के ये फूड्स भी सेहत के लिए हानिकारक साबित होते हैं। इसलिए, लिखी बातों पर आंख बंद करके भरोसा न करें। कई लोग इन अहलेदी फूड्स को खाने की आदत को सिगरेट की लत जैसी ही महसूस करते हैं। जो लोग स्मॉकिंग छोड़ चुके हैं वह सिगरेट की जगह फिजी ड्रिंक्स और स्वीट स्नैक्स जैसी चीजों की आदत में फंस जाते हैं। तंबाकू छोड़ना मुमकिन है, पर खाना हमारी

जिंदगी का अहम हिस्सा है। यही वजह है कि रिसर्चर इसे सिगरेट से भी बड़ा खतरा मान रहे हैं। **इससे बचने के सुझाव** वैज्ञानिकों का कहना है कि जिस तरह तंबाकू की मार्केटिंग

और बिक्री पर कड़े कानून बनाए गए हैं, ठीक वैसे ही अब फूड इंडस्ट्री पर भी सख्त नियम और एक्शन लिया जाए। शोधकर्ताओं का कहना है कि इन फूड्स की तुलना सीधे निकोटीन (सिगरेट की लत) से

करने में जल्दबाजी नहीं करनी चाहिए। सेहत बिगड़ने का असली कारण सिर्फ एडिक्शन नहीं, बल्कि यह भी है कि ये प्रोसेस्ड फूड्स हमारी डाइट से हेलदी फूड्स को पूरी तरह बाहर कर रहे हैं।

शांत - चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे. सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी

एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरूम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस पारोला रोड, धुळे

सूर्य देवांचे दयाळू आणि रक्षक रूप : कृपा आणि दीननाथ स्वरूप

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मात सूर्यदेवाला केवळ एक ग्रह नाही, तर प्रत्यक्ष देवता म्हणून पूजले जाते. ते जीवन, ऊर्जा आणि प्रकाशाचे स्रोत आहेत. परंतु त्यांच्या अनेक रूपांमध्ये, त्यांचे दयाळू (कृपा) आणि दीननाथ (दीन-दुःखी लोकांचे नाथ/रक्षक) स्वरूप विशेष महत्त्व ठेवते. सूर्य देव आपल्या किरणांनी केवळ पृथ्वीला जीवनच देत नाहीत, तर ते अंधार दूर करून ज्ञानाचा प्रकाश पसरवतात, रोगांचा नाश करतात आणि गरजू लोकांवर आपली असीम कृपा करतात. त्यांचे हे स्वरूप आपल्याला शिकवते की प्रकाश, ऊर्जा आणि करुणेने आपण स्वतःचे आणि इतरांचे जीवन कसे प्रकाशित करू शकतो. हा लेख सूर्यदेवांच्या याच कृपा आणि दीननाथ स्वरूपावर केंद्रित आहे.

सूर्यदेवांच्या दयाळू आणि रक्षक रूपाचे

१० प्रमुख मुद्दे

जीवन आणि पोषणाचा स्रोत :

सूर्यदेव समस्त जीवसृष्टीचे प्राणदाता आहेत. त्यांच्या किरणे वनस्पतींना अन्न तयार करण्यास मदत करतात. ज्यामुळे जीवनचक्र चालते. ते पृथ्वीला उष्णता आणि प्रकाश देऊन सर्व प्राण्यांचे पोषण करतात.

उदाहरण : सूर्याशिवाय पृथ्वीवर जीवन शक्य होणार नाही. ते पिके पिकवतात आणि आपल्याला व्हिटॅमिन डी देतात, जे हाडांच्या आरोग्यासाठी

महत्त्वाचे आहे.

रोगांचे नाशक (आरोग्य प्रदाता) :

सूर्यदेवाला आरोग्याचे देवता म्हणूनही पूजले जाते. असे मानले जाते की सूर्याच्या किरणांमध्ये अनेक रोगांना बरे करण्याची क्षमता असते आणि त्यांच्या नियमित पूजेने व्यक्ती निरोगी राहते.

उदाहरण : सकाळच्या सूर्याच्या किरणांमुळे शरीरात व्हिटॅमिन डीचे उत्पादन वाढते, जे रोगप्रतिकारशक्ती मजबूत करते आणि नैराश्य कमी करण्यास मदत करते.

अज्ञानाच्या अंधाराचे नाशक (ज्ञान प्रदाता) :

सूर्य अंधार दूर करून प्रकाश पसरवतात, जो ज्ञानाचे प्रतीक आहे. ते अज्ञान आणि नकारात्मक विचार दूर करून व्यक्तीला योग्य मार्ग दाखवतात आणि बुद्धी प्रदान करतात.

उदाहरण : 'तमसो मा ज्योतिर्गमय' हे तत्त्व सूर्याच्या प्रकाशाला ज्ञानाशी जोडते, जे आपल्या जीवनातून अज्ञानाचा अंधार दूर करते.

दीन-दुःखी लोकांचे नाथ (दीनबंधू) :

सूर्यदेवाला दीननाथ किंवा दीनबंधू असेही म्हटले जाते, ज्याचा अर्थ गरीब आणि दुःखी लोकांचे रक्षक आणि मित्र. ते कोणत्याही भेदभावाशिवाय सर्वांवर आपली कृपा करतात.

उदाहरण : सूर्याचा प्रकाश श्रीमंत आणि गरीब, सर्वांवर समान रीतीने पडतो, जे त्यांची निष्पक्षता आणि सार्वत्रिक कृपेचे प्रतीक आहे.

शक्ती आणि उर्जेचे प्रतीक :

सूर्यदेव समस्त ब्रह्मांडात शक्ती आणि उर्जेचे सर्वात मोठे स्रोत आहेत. त्यांच्या पूजेने व्यक्तीमध्ये आत्मविश्वास, धैर्य आणि जीवनशक्ती वाढते.

उदाहरण : प्राचीन काळापासून योद्धे आणि राजे शक्ती प्राप्त करण्यासाठी सूर्याची उपासना करत आले आहेत.

संकटमोचक आणि रक्षक :

संकटाच्या वेळी सूर्यदेवाची पूजा केल्याने ते भक्तांना सर्व अडथळे आणि धोक्यांपासून वाचवतात. त्यांना सर्व नकारात्मक शक्तींचा आणि शत्रूंचा नाश करणारा मानले जाते.

उदाहरण : हनुमानजींना सूर्याचा शिष्य मानले जाते आणि सूर्याच्या आशीर्वादानेच ते संकटमोचक झाले.

नवग्रहामध्ये प्रमुख स्थान :

ज्योतिषशास्त्रात सूर्याला नवग्रहांचा राजा मानले जाते. त्यांची शुभ स्थिती कुंडलीत व्यक्तीला मान-सन्मान, पद-प्रतिष्ठा आणि यश मिळवून देते.

उदाहरण : जर कोणाच्या कुंडलीत सूर्य कमजोर असेल, तर आदित्य हृदय स्तोत्राचे पठण करण्याची शिफारस केली जाते.

सात्विकता आणि शुद्धीचे कारक :

सूर्याची किरणे शुद्धता आणि सात्विकतेचे प्रतीक आहेत. त्या वातावरणाला शुद्ध करतात आणि नकारात्मक ऊर्जा दूर करतात.

उदाहरण : सकाळी सूर्य नमस्कार करणे किंवा

सूर्याला अर्घ्य देणे शरीर आणि मन दोन्ही शुद्ध करते.

नियमितता आणि शिस्तची संदेश :

सूर्यदेव दररोज निश्चित वेळेवर उगवतात आणि मावळतात, जे आपल्याला जीवनात नियमितता आणि शिस्तची संदेश देतात.

उदाहरण : ते आपल्याला शिकवतात की निरंतर प्रयत्नाने आणि नियमिततेनेच यश मिळते.

विश्वव्यापी आराध्य : सूर्यदेवाची पूजा केवळ हिंदू धर्मापुरतीच मर्यादित नाही, तर जगातील अनेक प्राचीन संस्कृतींमध्येही सूर्याला देवता म्हणून पूजले जात आहे.

उदाहरण : इजिप्तचे रा, ग्रीकचे हेलिओस आणि जपानची देवी अमातेरसू हे सर्व सूर्यदेवतेची विविध रूपे आहेत.

॥ मंगल ॥ यान

सूर्य नमस्कार

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

सकाळी सूर्योदयानंतर श्वासाचे नियमन करून एका विशिष्ट क्रमाने १० किंवा १२ योगासने करणे याला सूर्य नमस्कार म्हणतात. हिंदू धर्मात सूर्याला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. सूर्य हे शैवपंथीय समाजात शंकराचे, तर वैष्णवपंथीय समाजात विष्णूचे एक अंग मानले जाते. वेदांमध्ये व पौराणिक ग्रंथांमध्ये सूर्याची उपासना करण्याबद्दल अनेक संदर्भ सापडतात. उगवत्या व मावळत्या सूर्याला दंडवत घालणे हे सूर्य नमस्कारांचे प्रथम उद्दिष्ट आहे.

आदित्यस्य नमस्कारं ये कुर्वन्ति दिने दिने।

जन्मान्तरसहस्रेषु दारिद्र्यं नोपजायते ॥

जे साधक दररोज सूर्य नमस्कार करतील त्यांना सहस्र जन्म दारिद्र्य येत नाही (काहीही कमी पडत नाही)

सूर्य नमस्कार हा सर्वांगीण व्यायाम आहे. सर्व योगिक अभ्यासासाठी सूर्योदयाची वेळ सर्वोत्तम मानली गेली आहे. त्याचप्रमाणे सूर्य नमस्कार पहाटेच्या समयी सूर्योदयाला घालणे हितकारक आहे. उघड्यावर हवेशीर जागेवर रिकाम्यापोटी सूर्य नमस्कार घालावेत. मन शांत आणि प्रसन्न असल्यावर सर्व योगी अभ्यासाचा आपणावर विशेष परिणाम होतो.

मंत्र

प्रत्येक सूर्य नमस्काराची सुरुवात करताना प्रणामासनात खालील मंत्र म्हटले जातात. त्या-त्या मंत्राचा शरीरातील चक्राशी संबंध आहे.

क्र.	मंत्र	चक्र
१.)	ॐ मित्राय नमः	अनाहत चक्र
२.)	ॐ रवये नमः	विशुद्धी चक्र
३.)	ॐ सूर्याय नमः	स्वाधिष्ठान चक्र
४.)	ॐ भानवे नमः	आज्ञा चक्र
५.)	ॐ खगाय नमः	विशुद्धी चक्र
६.)	ॐ पूषणे नमः	मणिपूर चक्र
७.)	ॐ हिरण्यगर्भाय नमः	स्वाधिष्ठान चक्र
८.)	ॐ मरीचये नमः	विशुद्धी चक्र
९.)	ॐ आदित्याय नमः	आज्ञा चक्र
१०.)	ॐ सवित्रे नमः	स्वाधिष्ठान चक्र
११.)	ॐ अर्काय नमः	विशुद्धी चक्र
१२.)	ॐ भास्कराय नमः	अनाहत चक्र

सूर्यनामांचा क्रम (सिकेन्स) लक्षात ठेवण्यासाठी खालील श्लोकाचा काही जण उपयोग करतात.

॥ मित्र रवी, सूर्या, भानू, खग, पूषण हिरण्यगर्भ ॥ आदित्यच मरिच सवित्रे अर्क भास्कर नमो नमः ॥

सूर्य नमस्कार व शरीरसौष्ठव

सूर्य नमस्कार व श्वासोच्छ्वास

सूर्य नमस्कारात वापरल्या जाणाऱ्या बऱ्याचशा आसनांचा ऐतिहासिक ग्रंथांत उल्लेख आढळतो. साष्टांग नमस्कार हे सूर्य नमस्कारातील एक आसन पुरातनकाळापासून सूर्याला प्रणाम करण्याकरिता वापरले गेले आहे. धेड संहितेमध्ये भुजंगासन हे ३२ महत्त्वाच्या आसनांमध्ये गणले गेले आहे. अधोमुख श्वानासनाचे वर्णन मल्लपुराणात केले गेले आहे.

शिवाजी महाराज व समर्थ रामदास सूर्य नमस्कारांचा वापर शरीरसौष्ठवासाठी करत असत.

नाम हेच परमेश्वराची भेट करवून देईल

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

गोंगा किंवा इतर कोणत्याही

नद्यांचा उगम जर आपण पाहिला, तर एक-एक थेंब स्वच्छ पाणी तेथून खाली पडत असलेले आपल्याला दिसेल.

पूर्वपुण्याईमुळे आयुष्यात परमार्थाचा उगमही असाच लहान मात्र अगदी स्वच्छ असतो. पुढे त्या स्वच्छ झऱ्याचे नदीत रूपांतर होते. अनेक ठिकाणांहून

वाहत आल्याने तिचे पाणीही काहीसे गढूळ बनते. तसेच आपले जीवनही व्यवहारातील बऱ्या-वाईट गोष्टींच्या

सांनिध्यामुळे पुढे गढूळ बनत जाते. परंतु ज्याप्रमाणे पाण्याला तुरटी लावली म्हणजे पाणी स्वच्छ होऊन सर्व गाळ तळाशी राहतो त्याप्रमाणे कोणतेही काम करताना

नाम घेतले तर त्या कर्माचे गुणदोष तळाशी बसून वर निर्मळ जीवनाचा प्रत्यय येतो. कोणीही दाढीवाला साधू

येऊन सांगू लागला. की परमार्थ असा आहे, तसा आहे, तर तुम्ही खुशाल

छातीवर हात ठेवून सांगा की नामाशिवाय परमार्थच नाही. कर्म करताना नाम घेऊन

समाधानात राहणे हाच खरा परमार्थ. भगवंताचे प्रेम यायला, त्याच्याबद्दल

आपलेपणा वाटायला, नामासारखे साधन नाही. आपलेपणाचे प्रेम किती

असते पाहा. एक मुलगा आईजवळ राहत होता. पुढे त्याचे लग्न झाले. त्याने

बायको आपली मानली, तिच्याबद्दल त्याला प्रेम उत्पन्न झाले. पुढे ती जरा

कूश झाली. त्याला वाटले, ही शहाणी आहे, बोलत नाही, परंतु हिला आपल्या

आईचा जाच असला पाहिजे. म्हणून तो वेगळा निघाला. आपले म्हटल्याने केवढे प्रेम उत्पन्न होते पाहा. तेव्हा

परमेश्वर आपलासा होण्यासाठी नामाच्या योगाने त्याच्यापाशी आपलेपणा निर्माण

केला पाहिजे. प्रभू श्रीरामचंद्रांचे प्रेम हे त्याच्या नामाच्या संगतीनेच येऊ

शकेल. नुसते पुस्तक वाचून परमार्थ सांगणारे भेटतील, पण आचरणाने

आणून सांगणारे विरळाच. किती, किती म्हणून प्रपंच केला तरी अपुराच

पडतो. एखादा म्हातारा माणूस आणून पाहिला तर त्याचा संसार खरे पाहू

जाता सर्व झालेला असतो. मुल-बाळे असतात, सर्व तऱ्हेने तो सुखी असतो.

परंतु मरणसमयी म्हणतो, नातवाची मुंज पाहिली असती तर बरे झाले असते.

माणूस वासनेत कसा गुंतलेला असतो ते

आहे, बोलत नाही, परंतु कितीही केला तरी तो पुरा होऊ शकत नाही, तो अपूर्णच

राहतो. मनुष्याच्या जीवनाची तळमळ परमेश्वरप्राप्तीशिवाय शमूच शकत

नाही. त्याच्या जीवाला समाधान एका परमेश्वरभेटीतच मिळू शकते.

दोन ट्रॅक्टर उंबराची भाजी, ५० किंटल गव्हाच्या चपात्या

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

आपल्या देशात वेगवेगळ्या प्रथा, परंपरा पाहायला मिळतात. जालना

जिल्ह्यातील मौजपुरी येथे असलेल्या श्री क्षेत्र रामेश्वरी येथे उंबरधोड्याची भाजी

करण्याची अनोखी परंपरा आहे. शिवयोगी स्वामी यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त या ठिकाणी

महाप्रसाद म्हणून उंबरधोड्याची भाजी, फिके वरण आणि मंदिराच्या घंटीपर्यंत

चपात्या करण्याची परंपरा आहे. जालना जिल्ह्यात मौजपुरी येथे श्रीक्षेत्र रामेश्वरी हे प्रसिद्ध तीर्थक्षेत्र आहे. या

ठिकाणी होऊन गेलेल्या शिवयोगी स्वामी यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त या ठिकाणी

अखंड हरिनाम सप्ताहाचे आयोजन होते. महाशिवरात्रीच्या तिसऱ्या दिवशी शिवयोगी

स्वामी यांची पुण्यतिथी असते. मागील १०१ वर्षांपासून या पुण्यतिथीच्या दिवशी

या ठिकाणी उंबरधोड्याच्या भाजीचा भंडारा केला जातो.

रामेश्वरीत असलेल्या शिव मंदिराच्या बाजूलाच असलेल्या सिद्धेश्वर मंदिराच्या

घंटीपर्यंत पोळ्या लाटल्या जातात. इथेपर्यंत पोळ्या केल्या की कितीही भाविक आले

तरी देखील महाप्रसाद कमी पडत नाही. इथे येथील नागरिकांची श्रद्धा आहे. तसेच

शिवयोगी स्वामी यांच्या आज्ञेनुसार या ठिकाणी उंबरधोड्याची भाजी, फिके

वरण आणि चपात्या हाच महाप्रसाद केला जातो. एकदा गावकऱ्यांनी वेगळा

महाप्रसाद करण्याचा निर्णय घेतला तेव्हा मात्र भाविकांना महाप्रसाद पुरला नाही.

तब्बल १०१ वर्षांपासून ही परंपरा चालत आली असून यंदा या भंडार्याचे १०२

वे वर्ष आहे. संपूर्ण महाराष्ट्रात अशा पद्धतीने आगळावेगळा महाप्रसादाचा नियोजन

असलेला हा पहिलाच भंडारा म्हणावा लागेल. शिवयोगी स्वामींच्या आज्ञेनुसार

अशा पद्धतीचा महाप्रसाद करण्याची इथे परंपरा आहे. ही परंपरा पुढेही अविरोधाने

सुरू राहिल असे मंदिर कमिटीतील सदस्य अरुण डोंगरे यांनी सांगितले.

जालन्यात १०१

वर्षाची महाप्रसादाची

अनोखी परंपरा

शनीकृपेने मिळते धनसंपत्ती, सुखी समृद्ध लाईफ..!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

प्रत्येक ग्रहाची आपली एक राशी

असते. त्या राशीचा तो ग्रह स्वामी मानला जातो. तसेच शनिदेवाच्या

देखील काही राशी आहेत ज्यावर त्याची कृपा कायम असतेच. मात्र

शनीच्या काही मित्र राशी सुद्धा आहेत ज्यावर शनी अनेकदा मेहरबान होतो.

शनीला ज्योतिषशास्त्रात न्यायाचा देवता मानले जाते. शनी जर कोणाच्या

कुंडलीत मजबूत स्थानी असेल तर त्या व्यक्तीला आयुष्यात कधीच मागे फिरून

पहावे लागत नाही. अशा व्यक्तीला शनी भगभरून पैसा, सुख समृद्धी, आनंदी

जीवन उत्तम आरोग्य असे सर्वकाही देतो. मात्र ज्यावर शनीची कुदृष्टी पडेल

किंवा साडेसातीत कर्म वाईट असतील तर अशा व्यक्तीला शनी देशोधडीला

लावतो. त्यामुळे सर्वजण शनीला घाबरातात. मात्र असे असताना शनीची

कृपा त्याच्या मित्र राशीवर होताना दिसते. पाहूयात कोणत्या आहेत या मित्र राशी.

वृषभ : या राशीचा स्वामीग्रह हा शुक्र आहे. मात्र शुक्र हा शनीचा मित्र

ग्रह असल्याने शनीच्या कुदृष्टीचा अशुभ परिणाम अनेकदा वृषभ राशीच्या लोकांवर होत नाही. वृषभ

राशीच्या लोकांनी हनुमान चालीसा पाठ नियमित केल्यास त्यांच्या कुंडलीत शनी

अधिक मजबूत होऊ शकतो.

कन्या : या राशीचा स्वामी ग्रह हा बुध आहे. बुधसोबत शनीचे

मैत्रीपूर्ण संबंध असल्याने कन्या राशीच्या लोकांवर शनीची कृपा होते. या राशीच्या

लोकांना शनीच्या प्रकोपाचा फारसा त्रास होत नाही. मात्र तरी देखील आपले कर्म

त्यांना चांगले ठेवावे लागते अन्यथा शनी कर्मानुसार फळे घ्यायला चुकत नाही.

तूळ : या राशीचा स्वामीग्रह हा शुक्र आहे आणि तो शनीचा देखील मित्र आहे. असे असताना

तूळ ही शनीची उच्च राशी मानली जाते. त्यामुळे शनीच्या साडेसातीचा वाईट परिणाम तूळ राशीच्या लोकांना अधिक

प्रमाणात होत नाही. हनुमानजींची पूजा नियमित केल्यास शनीची कृपा

तुमच्यावर कायम राहील.

धनु : या राशीचा स्वामीग्रह हा गुरु आहे. गुरु हा शनीचा मित्र ग्रह असल्याने धनु राशीच्या

लोकांवर शनिदेव कायम प्रसन्न राहतात. या राशीच्या लोकांना आयुष्यात कायम

प्रगती आणि यश मिळते. जीवनात काही अडचणी आल्यास

शनीच्या कृपेने त्यातून मार्ग मिळतो.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

लग्नमध्ये आहरे केल्यानंतर माईकवरून पुकारायची पद्धत होती. अमुक-अमुक एक रुपया, तमुक-तमुक दोन रुपये, अशा प्रकारे.

ज्याचा आहरे अकरा रुपये किंवा त्याच्या वर असेल, त्याच्याबद्दल तर खूप भारी वाटायचे. त्याच्यानंतर

लग्नानंतर दोन-चार दिवसांतच नवरदेव त्याला लग्नत हुंडा म्हणून मिळालेला रेडिओ गळ्यात घालून,

मिळालेल्या सायकलवर ऐटीत टांग टाकून आणि मिळालेले हंडो सॅंडोचे घड्याळ हातामध्ये सगळ्यांना

दिसेल दिमाखात दाखवत, गावात पूर्ण फेरफटका मारायचा, त्यावेळेस त्याची शान काही औचक होती.

आताच्या नवरदेवांना त्याच्या शंभर पट मिळाले. तरी त्याची सर येणार नाही हे नक्की!

लग्नाच्या दोन दिवस अगोदर सर्वांसोबत बुंदी बनविण्यासाठी केलेले जागरण किंवा लापशी वा

भात बाजेवर टाकून नंतर वाढायला घेताना अक्षरशः वापरलेले फावडे, पिण्यासाठी नदीवरून

बैलगाडीने टिपाड भरून आणताना पूर्ण ओलेचिंब होणे, हे सर्व

इतिहासजमा झाले आहे. लग्नाआधी मुला-मुलीच्या वडिलांसोबत त्यांना

घालायची आंधोळ, त्यानंतर सर्वांना आग्रहाने धरून आणून

कपाळभर भरलेला मळवट, त्यावरून लावलेली चमकी सगळे नव्या

पिढीला पटणार देखील नाही... कालाय तस्मै...

'आली ईईईईई लग्नघटी समीप नवय' ... अशी आरोळी कानावर

पडली, की बूड झटकायला सुरुवात करायची. नंतर वाजवा रे

वाजवा .... असे भटजी म्हणला, की मंडपाच्या बांबूला पाठ लावून

बसायचे... जेणेकरून 'तदेव लग्नम सुजनम तदेव... ताराबलम चंद्रबलम' ऐकायच्या आत मुठीत कोबलेल्या

रंगीत अक्षता नवरानवरीच्या अंगावर बचकन फेकून पायाला रुतणारे देकळ बाजूला करायचे... पहिली पंगत!

गावातील लग्नत जेवायची ही गंगत ज्यांनी अनुभवली असेल, त्यांना कोणत्याही महागड्या हॉटेलात

अजिबात मज्जा येणार नाही. तिकडे नवरा-नवरी होमाभोवती गिर